

Följebrev

Förslag till stadgar för Älgskötselområde

Under 2012 införs det nya älgförvaltningssystemet. Den viktigaste nyheten i det nya systemet är älgförvaltningsområden, där markägare nu får en bättre möjlighet att påverka älgförvaltningen, bl.a. genom förslag om älgförvaltningsplaner. Den praktiska älgjakten sker, som tidigare, i huvudsak inom licensområden för älgjakt och älgskötselområden.

Det har förekommit viss förvirring om älgskötselområden inför uppstarten av det nya systemet. En uppfattning som spridits är att man måste bilda älgskötselområde för att få jaga från och med 2012. Det är inte korrekt – det är fortfarande frivilligt att bilda och/eller ansluta sig till älgskötselområde!

Det finns dock ett stort intresse för att nybilda eller ombilda älgskötselområden och frågan om anslutningsformer har väckts när det nya systemet diskuterats. Bland annat efterfrågar medlemmar och förtroendevalda en stadgemall som ger markägarna mer inflytande vid bildande av älgskötselområde (ÄSO).

Avsikten från början var att komma överens med Svenska Jägareförbundet om ett nytt, gemensamt stadgeförslag. Det arbetet blev uppskjutet eftersom Jägareförbundet inte ville arbeta med stadgeförslag för ÄSO innan Naturvårdsverkets nya föreskrifter om älgförvaltningen beslutats. Föreskrifterna kom den 9 december 2011 och arbetet återupptogs.

Trots ansträngningar för att komma fram till ett gemensamt stadgeförslag med Jägareförbundet strax innan julhelgen gick det inte att enas. Jägareförbundet gick därför nyligen ut med ett eget stadgeförslag för ÄSO. Jägareförbundet och markägarsidan skiljer sig i uppfattning om ÄSO-stadgar på flera punkter, bl.a. om vem som skall besluta om vad, hur markägare skall få inflytande och vem som skall sitta i styrelsen för ÄSO. Men det är framför allt en punkt i stadgeförslagen som är den stora stöttestenen, begreppet jakträttshavare.

2012-01-12

En gemensam mall från markägar- och jägarsidan har aldrig tagits fram sedan ÄSO introducerades i början av 90-talet. Stadgar för ÄSO är inte reglerade i författning. Därför kan vem som helst ta fram förslag och besluta om vilka stadgar som helst, så länge man är överens inom ÄSO om detta. Ett ÄSO sköts av en slags förening, med en styrelse, årsmöte mm.

Däremot reglerar Naturvårdsverkets föreskrifter vem som skall ansöka om registrering av ett ÄSO och vem som skall medge att en viss fastighet skall ingå i ett ÄSO. Markägarsidan arbetade för att det skulle vara fastighetsägaren som skall ansöka och medge att fastigheten skall ingå i ÄSO. Begreppet jakträttshavare är oproblematiskt så länge markägaren själv jagar på sin mark, då är markägaren jakträttshavare. Om jakträtten däremot utan förbehåll upplåts till annan, räknas denne som jakträttshavare. Det poängterar Jägarförbundet i sitt stadgeförslag, där allt utgår ifrån jakträttshavaren både vad gäller anslutning till ÄSO och makten över jakten.

Det innebär att jägarna (jakträttshavarna) fortfarande har stort inflytande på hur stor älgstammen skall vara, och därmed även hur stora älgskadorna kommer att bli, om inte markägarna aktivt tar plats i ÄSO. I föreskrifternas allmänna råd finns en rekommendation att man i regel bör ha fastighetsägarens samtycke även om det finns annan jakträttshavare, om inte denne kan visa "exklusiv" jakträtt.

Allmänna rådet räcker tyvärr inte och därför är Jägarförbundets version av stadgar inte acceptabel ur markägarsynpunkt! Istället bifogas här ett markägaranpassat stadgeförslag som är utarbetat av en arbetsgrupp bestående av företrädare för LRF, LRF Skogsägarna och skogsbolagen. Om det här stadgeförslaget används säkras markägarnas inflytande. Observera dock att stadgarnas utformning inte är reglerad i författning. Stadgarna skall därför ses som ett förslag som kan anpassas efter de lokala förhållandena.

LRF och skogsägarrörelsen avser att inom kort även presentera en ny mall (förslag) till avtal om jaktupplåtelse (s.k. jakträttsavtal) där det görs klart att markägaren förbehåller sig rätten att företräda fastigheten vid jaktlig samverkan. På så vis kommer man runt problemet med begreppet jakträttshavare vid bildande och förvaltning inom ÄSO, eftersom markägaren då kan skriva in rätten att företräda marken utan inskränkning.

Med vänliga hälsningar

Anders Wetterin
Expert jakt och vilt, LRF